

detta har inte lett till att flera får heltidsjobb utan till att flera medlemmar har blivit helt arbetslösa.

Beräkningsgrunden vid fastställande av normalarbetstiden har ökat från sex månader till 12. Personer som har kortare frånvaro drabbas extra hårt i och med att den tiden inte räknas med när man fastställer normalarbetstiden. Som en direkt effekt av detta blir att den fastställda genomsnittliga dagslönen minskar och därmed även den fastställda dagsersättningen.

Försämringarna fortsätter, vid deklarationen märkte vi att skattereduktionen försvunnit och hur flera av oss fick restskatt.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** höja ersättningen från a-kassan till 90 %,
- att** höja taket i a-kassan,
- att** ta bort deltidstämpningsreglerna,
- att** förbundet verkar för att ramtiden för fastställande av normalarbetstiden utgörs av de sex månader med flest antal arbetade, under perioden av tolv månader innan arbetslösheten,
- att** dessa månader utgör grunden för fastställande av dagslön (normalinkomst),
- att** återinföra skattereduktionen.

Motion 167

Avdelning *Järfälla*

Motionär *Kozeta Paluka*

A-kasseregler

Idag kräver a-kassan detaljerade papper som för varje månad redovisar hur man arbetat för att bedöma rätten till a-kasseersättning. Man säger att nuvarande lagstiftningen inte ger a-kassorna rätt till rimlighetsbedömningar. Ibland kan man inte få fram detaljerade arbetsgivarintyg eller lönespecifikationer, arbetsgivaren har avlidit, fått stroke och förlorat minnet, har övergivit företaget efter konkurs, flyttat utomlands eller liknande. Om en anställd har jobbat exempelvis 5 timmar per dag under lång tid vilket bevisas av anställningsbevis, förhandlingsuppgörelser, intyg från kund och liknande och det finns en kontrolluppgift som visar en inkomst som motsvarar lön på fem timmar per dag, och det har betalats skatt för den inkomsten borde a-kassan få möjlighet att göra en rimlighetsbedömning och fastslå att personen arbetat 25 timmar per vecka under det gångna året. Det går inte idag om man inte med papper kan styrka arbetad tid månad för månad. Detta beror i sin tur på att reglerna om arbetslöshetsersättning inte är utformade som en skyddslagstiftning. Om företaget gått i konkurs kan konkursförvaltaren med lönegarantilagstiftningen, som är en skyddslagstiftning, i exemplet ovan göra bedömningen att personen haft en anställning och arbetat 25 timmar per vecka och betala lön under uppsägningstid för 25 tim/vecka men a-kassan godkänner inte samma underlag. Förbundet borde verka för att även lagen om arbetslöshetsersättning blir en skyddslagstiftning.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet arbetar för att a-kassreglerna blir en skyddslagstiftning.

Egna anteckningar

Förbundsstyrelsen anser att skattereduktionen för fack- och a-kasseavgift skall återinföras. Idag har företagare möjlighet att göra avdrag för sina avgifter till arbetsgivarförbunden. Förbundsstyrelsen stödjer LOs linje om att återinföra dem på den nivå de var innan den borgerliga regeringen tog bort dem.

Motion 175, 176 och 177 vill att ersättningarna från a-kassan ska höjas antingen genom att taket tas bort, eller att nivån höjs från 80 procent till 90 procent.

Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om vad de låga ersättningarna leder till i form av problem för den enskilde att försörja sig och den lönedämpande effekt det har för arbetsmarknaden i stort.

Förbundsstyrelsen ser att den enskilt mest prioriterade åtgärden är att höja taket från dagens nivå på 680 kronor per dag. Taket bör indexeras mot löneutvecklingen i ekonomin så att de allra flesta löntagare på sikt får 90 procent av tidigare lön i ersättning vid arbetslöshet. Eller som LO kort har uttryckt det: 90 procent ska få 90 procent.

Arbetslöshetsförsäkring måste återigen bli en inkomstbortfallsförsäkring istället för som nu, efter två borgerliga mandatperioder, en grundtrygghetsförsäkring.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 166 fjärde att-satsen och femte att-satsen samt 168,

att anse motion 166 första att-satsen, andra att-satsen, tredje att-satsen och sjätte att-satsen samt motion 167, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 och 177 besvarade,

att avslå motion 169.

Egna anteckningar

Serviceavgift – motion 178

Motion 178

Avdelning *Johanneshov*

Motionär *Björn Larsson*

Avtal skall bara gälla för medlemmar

I tider då det fackliga intresset och medlemskap i dom fackliga organisationerna bara minskar så är det dags att bli mer själviska. Det har förekommit flera tillfällen då fackliga ombudsmän tillika företrädare för oss medlemmar har framträtt i media om fördelarna med medlemskap i facket. Dessa reklamkampanjer är inte gratis även om syftet är gott. Bl a så har Vanja uttalat sig om att vi som fackliga organisationer inte skall medverka till att särskilja eller kränka andra människor genom att bara förhandla för medlemmar som betalar sin avgift till respektive förbund. Om en arbetsplats har kollektivavtal så gäller det för alla anställda på den arbetsplatsen trots att många (ibland en majoritet) inte betalar ett enda öre för förmåner som vi andra betalar flera tusen för under ett år. Och dom borde ha en förhandling med sin AG om löner och avtal precis som vi medlemmar har genom våra förhandlare har för oss. Och att dom skulle få bättre löner och förmåner än dom som är anslutna till ett fack tror jag inte är så stor risk för. Redan idag får man inte särbehandla någon. En arbetsgivare blir nog inte glad om han måste sitta i förhandlingar med varje enskild anställd som inte är medlem. Jag och många andra med mej blir provocerade över att personer som inte är medlemmar i någon facklig organisation har exakt samma rättigheter och förmåner som oss som betalar en avgift till facket. Det finns enstaka undantag

kurrerar med låga anbud är det nog tyvärr så att det är osäkert om det blir en utökning av antal anställda.

Arbetstidsfrågor är viktiga för förbundet och kommer säkerligen upp i riksavtalsförhandlingar där kommande avtalsråd får ta ställning till hur dessa ska hanteras i avtalsrörelser framöver.

När det gäller lagstiftning av arbetstidsfrågor har LO-kongresser fastställt den långsiktiga målsättningen för framtida förkortningar av arbetstiden till 30 timmars arbetsvecka.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 180, 181, 182 och 183 besvarade.

Egna anteckningar

Statligt anställningsstöd – motion 184

Motion 184

Avdelning *Motala*

Motionär *Erling Ludén*

Statliga anställningsstöd enbart till företag med kollektivavtal

För närvarande och med regeringen Reinfeldt så har antalet former av anställningsstöd förmedlade via Arbetsförmedlingen ständigt ökat i antal och form. Arbetsförmedlingen har en hel säck av olika former att växla mellan, tyvärr händer det lite för ofta att de flesta stöden landar hos företag som inte har kollektivavtal och/eller visar någon som helst vilja att följa det normala på svensk arbetsmarknad. Trots tydliga markeringar vid yttranden från den fackliga organisationen, så släpper Arbetsförmedlingen igenom anställningsstöd i olika former. Vid flertalet tillfällen så utgår löner åtskilliga tusen under våra Lågstatlöner i branschavtalen.

Våren 2014 har vi noterat att det dök upp allt fler t.ex. FAS-3 på arbetsuppgifter som är normalt lönearbete, där de inte borde förekomma. Resultatet är att ett entreprenadföretag – utan kollektivavtal – ges gratisjänster, där den drabbade arbetslöse inte ens får hälften av den lön som borde utgå vid anställning med kollektivavtal. Med dessa förutsättningar riskeras medlemmarnas arbetstillfällen på företag med kollektivavtal.

Som en del av allas vår uppgift att ha ordning och reda i arbetslivet så finns det en enkel lösning - om alla statliga anställningsstöd enbart går till företag med kollektivavtal finns en tydlig chans att den som kommer ut på arbetsmarknaden efter arbetslöshet har en seriös möjlighet att jobba på en sund arbetsplats. Det innebär en arbetsplats med tryggare villkor, säker arbetsmiljö och vettiga arbetsuppgifter. En annan fördel som infinner sig är att samtliga företag i branschen arbetar med samma villkor och förutsättningar. Att låta företag konkurrera med olika villkor är ett av stegen för ett söndrande samhälle.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att statliga anställningsstöd enbart utgår till företag med kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 186 och 187.

Förening för förvärvsarbete och föräldraskap – motion 188 och 218**Motion 188**Avdelning *Södertälje*Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm***Arbetsgivarens skyldighet förening förvärvsarbete och föräldraskap**

I föräldraledighetslagen (1995:584) regleras rätten till ledighet vid barns födelse, mammaledighet, ledighet med eller utan föräldrapenning m.m.

Rätten att styra sin arbetstid för att fullfölja sitt föräldraskap finns däremot inte reglerat i någon lagstiftning, och det är mer regel än undantag att t.ex. många städare påbörjar sitt arbete innan ”dagis” öppnar, och har man dessutom ”delade turer” så kan man även ha problem att hämta barnet.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för att förstärka arbetstagarens rätt att kräva av arbetsgivaren att anpassa arbetslivet med föräldraskap.

Motion 218Avdelning *Järfälla*Motionär *Kozeta Paluka***Barnomsorg på obekväma tider**

Arbetsgivaren kräver att allt fler ska börja 06.00 eftersom all dammsugning och andra arbeten som låter måste vara klara till 08.00. Att börja 06.00 är omöjligt om man har småbarn som ska lämnas på dagis, särskilt om båda föräldrarna arbetar som städare.

Facket förlorar regelmässigt denna sortens förhandlingar, arbetsdomstolen anser inte att arbetsgivaren är skyldig att ta hänsyn till barnomsorgens öppettider.

I den situationen måste det finnas tillgång till dagis som är anpassade till att föräldrarna måste börja arbete 06.00, eller på kvällstid vilket också är vanligt i städbranschen

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet arbetar för att det ska finnas tillgång till dagis på obekväma arbetstider.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 188 och 218**FÖRENING FÖR FÖRVÄRVSARBETE OCH FÖRÄLDRASKAP**

Motionärerna pekar på det orimliga i att många medlemmar som behöver barnomsorg har svårigheter att arbeta på obekväma arbetstider. Arbete tidiga morgnar tenderar att öka inte minst märks detta i städbranschen. Städföretagen har alltför välvilligt sålt in städning tidigt på morgonen och kvällsstädning har

Egna anteckningar

Heltid och delade turer – motion 194, 195, 196 och 197**Motion 194**Avdelning *Södertälje*Motionär *ISS-klubben Stockholm***Rätt till sammanhängande arbetstid och heltid**

Förbundet har målmedvetet och alltid drivit våra medlemmars rätt att ha en anställning som man kan försörja sig på. Vi har alltid haft synen om att heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. Den senaste utvecklingen i städbranschen visar dock på en negativ utveckling. Antalet heltidsanställda minskar och antalet som erbjuds så kallade delade turer ökar.

Att arbeta fyra timmar på morgonen och sedan vara ledig i fyra, för att sedan gå på igen och jobba fyra timmar innebär att man har upp till 13 till 14 timmar som man avsätter för att ha sin heltid. Detta är inte bara en orimlig situation ur en ren social utgångspunkt. Det får ofta konsekvensen att våra medlemmar tvingas tacka nej till en erbjuden heltid. Att vara ensamstående förälder och ha sina barn på förskola och klara öppettiderna på förskolan med 14 timmars bortavaro på grund av arbete talar för sin egen orimlighet.

Vårt krav om sammanhängande arbetstid på heltid, rätt till heltid måste alltid vara en prioriterad fråga för vårt förbund. Vi menar att om detta inte går att lösa avtalsvägen ska vi driva frågan politiskt.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet med kraft verkar för rätten till heltid och att deltid ska vara en möjlighet,
- att** förbundet ska arbeta för att få bort så kallade delade turer från svensk arbetsmarknad,
- att** anställningarna regleras i hela timtal, d v s 5-6-7 eller 8 timmar per dag.

Motion 195Avdelning *Huddinge*Motionär *Anghel Grigorie***Heltid rättighet, deltid möjlighet**

Man behöver ett heltidsarbete för att kunna försörja sig. Tyvärr erbjuder städbolagen oftast deltidstjänster och skyller på att kunderna köper städning bara några få timmar och då så många kunder vill ha arbetet utfört under begränsad tid på morgonen eller på kvällen kan man inte kombinera ihop arbeten och erbjuda heltid. Om de däremot får bidrag för lönen från arbetsförmedlingen på villkor att de erbjuder heltid, då går det minsann att ordna heltid. Jag tror att om reglerna tvingade arbetsgivaren att erbjuda heltid skulle de ändra sin försäljnings-taktik och det skulle kunna gå att erbjuda heltid.

Lagreglerna borde ändras så att heltid blir en rättighet och deltid en möjlighet.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** kongressen ställer sig bakom målsättningen att heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet,
- att** förbundet verkar för att det lagstiftas om rätten till heltid.

Egna anteckningar

företagare, andelen deltider ökar om vi vidhåller krav på hela arbetspass.

Förbundsstyrelsen menar att frågan om delade turer är viktig och bör påverkas genom arbete gentemot upphandlare, kunder och arbetsgivarorganisationer. Förbundet ingår i en arbetsgrupp som tillsammans med Almega ska ta fram de frågeställningar som finns i branschen med pressade anbud, pressade städtider, oseriösa upphandlare och delade turer. Detta arbete ska ligga som ett underlag för att skaffa oss en gemensam bild samt i vilka former vi ska arbeta vidare.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 194, 195, 196 och 197 besvarade.

Egna anteckningar

Anställningsformer – motion 198, 199 och 200

Motion 198

Avdelning *Helsingborg*

Motionär *Slavica Nikolic*

Anställningsformer

I dag finns det för många olika anställningsformer som arbetsgivaren kan ”bolla” med.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska påverka LO och Socialdemokraterna att minska antalet anställningsformer samt verka för att allmän visstid försvinner.

Motion 199

Avdelning *Karlstad*

Motionär *Lena Holmlund*

Otrygga anställningar

LO bör anmäla regeringens regler till EU-domstolen. Regler som idag gör det möjligt att stapla visstidsanställningar på varandra. Detta oavsett vilken regering som sitter i höst, då Socialdemokraterna inte tänkt ändra på detta otyg. Detta som gör det praktiskt taget omöjligt att ta sig in i samhället på allvar. Utan fast anställning är det svårt att få eget boende, svårt att få lån och man hamnar utanför de flesta trygghetssystemen. Vem vill idag fastanställa när man inte behöver det.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att LO tar strid mot arbetsgivarnas möjlighet till att stapla visstidsanställningar på varandra.

Motion 200

Avdelning *Järfälla*

Motionär *Michael Bocreption Tesfay*

Tidsbegränsade anställningar

I dag lever många av våra medlemmar i ständigt oro för att förlora sitt arbete eftersom de bara har tidsbegränsade anställningar som avlöser varandra. Man vågar inte bråka om lön,

Arbetskollegorna i detta exempel är en kvinna i tjugofemårsåldern och en äldre kvinna i sextioårsåldern.

Den yngre kvinnan är på väg hem en fin sommarnatt efter avslutat tjänstgöring under lördagen. Hon cyklar och under hemfärden blir hon angripen och brutalt våldtagen och misshandlad. Hennes fysiska och psykiska skador blir så förödande att hon inte kan återgå till arbetet. Hon blir således helt arbetsoförmögen.

Enligt domen från Högsta Domstolen (NJA 2010 s. 661) hur man skall tolka skadeståndslagen, går den unga kvinna miste om ersättning för jobbskatteavdraget som Alliansen infört, när hennes inkomstförlust skall fastställas. Det rör sig om ungefärligen 25 000 kronor årligen.

Den person som förgripit sig på den unga kvinna och brutalt våldtagit och misshandlat henne, kan återgå till sitt jobb på måndag morgon och får tillgodoräkna sig jobbskatteavdraget.

Här måste man ställa sig frågan, varför man inte gjort en översyn av skadeståndslagen, när en kvinnan som brutalt våldtagits och misshandlats inte skall få medräkna jobbskatteavdraget i inkomstförlusten, men den som förgripit sig på kvinnan kan fortsätta att göra det.

Kvinnan i sextioårsåldern ådrar sig en arbetsskada på lasarettet. Enligt beslut från Skatteverket 2010 gällande periodiska livräntor från den kollektivavtalsbaserade trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA), är utfallande belopp pensionsgrundande och omfattas därmed av jobbskatteavdraget.

Än mera förvånad blir man då Högsta Domstolen i NJA 2008 s. 1177 kom fram till att vid beräkning av inkomstförlust enligt skadeståndslagen, skall hänsyn tas till att man som anställd vid EU- kommissionen, skadan förutan hade haft en skattemässig mer fördelaktig ställning än den man får som skadad. (De som arbetar hos EU- kommissionen har en skatt om endast 6,5% på inkomsten.)

Det är minst sagt ovärdigt och kränkande mot den unga kvinnan som brutalt våldtagits och misshandlats att drabbas i dubbel bemärkelse av Alliansens jobbskatteavdrag. Därmed uppkommer frågan att lagstiftaren måste ingripa i orättvisorna som föreligger till följd av personskada.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar så att lagstiftaren ser över det som berörs i motionen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 201

JOBBSKATTEAVDRAG

Många av de lagar och regler vi har i samhället är till för att människor ska få trygghet och för att vi ska kunna betala för välfärden. Ändrar man på något ställe i regelverket får det många gånger konsekvenser på andra ställen, ofta utan att någon tänkt på det. Vi vet inte om det är så i de fall motionären beskriver. Oavsett detta anser förbundsstyrelsen att vi behöver ett nytt skattesystem. Vi tror på ett system med skatt efter bärkraft. Förbundsstyrelsen väljer därför att inte gå in i enskilda detaljer om det är den ena eller andra lagen som ska ändras i detta fall. Med principen skatt efter bärkraft och ett nytt skattesystem ska detta inte spela någon roll, då blir inkomstens storlek avgörande för hur mycket skatt man betalar.

Egna anteckningar

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 201 besvarad.

Egna anteckningar

Stärkt arbetsmiljö – motion 202, 203, 224, 225 och 226

Motion 202

Avdelning *Mölnadal, Göteborg, Hisingsbacka, Borås, Strömstad, Lysekil, Göteborg Angered, Falköping, Tranås, Mariestad, Jönköping och Skövde*

Motionär *Bo-Göran Falk*

Arbetsmiljö

Då arbetsklimatet blivit tuffare så vill vi att arbetslivsinstitutet återinförs för att kunna forska och förebygga skador och arbetsplatsolyckor, vilket genererar säkrare arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att återinföra arbetslivsinstitutet.

Motion 203

Avdelning *Nässjö*

Motionär *Arne Pettersson*

Arbetsmiljö

För att få bättre genomslag på arbetsmiljön på våra arbetsplatser ser jag det som mycket viktigt att förbundet verkar för att arbetsmiljölagens tillämpning blir bättre. Då det kan konstateras att nuvarande regering har monterat och fortsätter att montera ner resurser på arbetsmiljöverket och forskningen på arbetsmiljön. Vi ser också att arbetsgivare försöker gå runt arbetsmiljölagen på alla möjliga sätt.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att arbetsmiljöverkets ställning stärks,

att förbundet verkar för att regeringen börjar satsa på arbetsmiljöforskningen.

Motion 224

Avdelning *Hällefors*

Motionär *Rut Gelin*

Arbetsmiljö

Mer pengar borde gå till Arbetsmiljöverket så att vi kommer i samma fas som tidigare.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar i motionens anda.

Motion 225Avdelning *Motala*Motionär *Johan Wahlin*

Egna anteckningar

Samlad och utökad forskning inom arbetsmiljöområdet

Arbetslivsinstitutet, ALI, bedrev innan det lades ner världsledande arbetsrelaterad forskning. När institutet lades ner 2007 splittrades den samlade forskningen och resurserna inom området. Forskningen inom området är nu spridd och utlagd på olika universitet och organisationer. Detta innebär bland annat att arbetsmiljöforskningen måste konkurrera med all annan forskning om medel.

En annan konsekvens av spridningen är att överblicken av läget och utvecklingen i arbetslivet, även över kunskapsläget i forskningen, försvåras och att det därför blir svårare att rikta vidare forskning och åtgärder för att komma tillrätta med brister i arbetsmiljön.

Forskningsresultat och goda exempel bör samlas och vara lätt och kostnadsfritt tillgängliga för arbetsgivare, skyddsombud, forskare och andra som arbetar med arbetsmiljöfrågor.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att återinföra Arbetslivsinstitutet och samla all forskning inom arbetsmiljöområdet på ett och samma ställe,

att Fastighets ska verka för att utöka och säkerställa resurserna för samlad forskning inom arbetsmiljöområdet.

Motion 226Avdelning *Motala*Motionär *Johan Wahlin***Stärka och utveckla Arbetsmiljöverket**

Antalet inspektörer på Arbetsmiljöverket är alldeles för få. Nu har vi i Sverige cirka 17 000 arbetstagare per inspektör. ILO rekommenderar max 10 000 arbetstagare per inspektör. Då borde vi ha minst 400 inspektörer i Sverige!

Idag har Arbetsmiljöverket väldigt begränsade resurser och deras verksamhet har blivit näst intill enbart fokuserad på utryckningar där det skickas in larm om allvarliga faror och risker. Med anledning av detta så har det förebyggande arbetet och deltagande i utbildningar för förtroendevalda med mera fått minskas ned eller helt upphöra.

Arbetsmiljöverket borde jobba mera förebyggande och även öka antalet inspektioner som de utför. För att kunna klara av detta så behövs fler inspektörer och mer resurser!

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att stärka och utveckla Arbetsmiljöverket.

att Fastighets ska verka för att öka både antalet inspektioner och antalet inspektörer kopplade till Arbetsmiljöverket.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta**att** bifalla motion 215,**att** anse motion 204 och 205 besvarade.

Egna anteckningar

Rösträtt – motion 206**Motion 206**Avdelning *Södertälje*Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm***Rösträtt till riksdagen**

Fastighetsanställdas Förbund är det förbund med flest antal medlemmar med utländsk bakgrund och det mest mångkulturella förbundet inom LO. Vart fjärde år har vi val i Sverige där svenska medborgare får välja till riksdagen, till landstinget och till kommunen men om du inte är svensk medborgare har du bara rätt att rösta till landstinget och kommunen. Detta tror vi kan göra att våra medlemmar inte känner sig tillräckligt motiverade att gå och rösta eftersom de bara kan påverka delar av valet och inte hela. Vi ser inga hinder i att en chilensk medborgare som har bott i Sverige 14 år och har permanent uppehållstillstånd ska ha rätten att rösta i alla möjliga val i Sverige, hen bidrar till riket på samma sätt som är nativ svenskt och borde ha samma rättigheter när det gäller valdeltagande. Antal deltagare i varje val minskar betydligt varje år och med denna möjlighet öppnar vi för att flera känner sig uppmanade att delta i valet och vi som är en mångkulturell förening vi ska verka för att alla ska få vara med och för allas lika värde.

Vi föreslår kongressen besluta**att** förbundet ska verka för att alla som har permanent uppehållstillstånd ska ha rätt att rösta i samtliga val i Sverige.**Förbundsstyrelsen utlåtande över motion 206****RÖSTRÄTT**

Motionären vill i sin motion att Fastighets verkar för att alla med permanent uppehållstillstånd får rätt att rösta i alla val i Sverige.

Idag ser det svenska valsyste­met ut som följer: för alla val gäller att den som fyllt 18 år på valdagen har rösträtt i alla val. Därutöver finns särskilda regler för de olika valen.

För att få rösta i kommun- och landstingsvalen måste man vara bosatt i kommunen eller landstinget, vara medborgare i Sverige, något EU-land, Island eller Norge. För övriga länder gäller att man bott i Sverige i tre år. Alla som uppfyller dessa krav har alltså rätt och möjlighet att i demokratisk ordning påverka politiken i sina kommuner och landsting.

När det gäller valet till riksdagen är kravet svenskt medborgarskap och att man bor eller någon gång bott i Sverige. Förutom alla övergripande politiska beslut som tas i riksdagen så tas också beslut om Sveriges utrikespolitik. De som inte är svenska medborgare har sin rösträtt kvar i hemlandet och skulle, med rösträtt även i svenskt riksdagsval, vara med och ta beslut om utrikespolitik även i andra

länder. Förbundsstyrelsen anser att det finns en tydlig logik i nuvarande rösträtts-system.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 206.

Pensionssystem – motion 207

Motion 207

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Pensionssystemet

Pensionen är något som vi alla ser fram emot, vi har jobbat ett helt liv, vi är slitna lite här och lite där, så när vi närmar oss 65 år vill vi ta det lugnt ägna oss åt våra fritidsintressen mm.

Då kommer chocken vi öppnar det orangea kuvertet och ser att detta kommer vi omöjligt kunna försörja oss på. Ännu värre är det för många av våra medlemmar som kommit hit senare i livet, deras pension är knappt värd namnet.

Det låter så fint, du kan välja att jobba till 67 år, men många medlemmar är tvungna att arbeta kvar till 67 år, för dem är det inte en valmöjlighet. Dessa kvinnor och män har som önskemål att arbeta kvar ännu längre, men då stoppar arbetsgivaren detta. Arbetsgivaren är tvungen att ha oss kvar till 67 år, men i arbetsgivarnas ögon presterar vi inte längre. Vårt yrke sliter ut oss och vid 65 år är inte alla i fullgott skick längre.

Våra låga löner har sällan heller gett tillräckligt med överskott för att kunna spara i en privat pensionsförsäkring.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för att vi får ett pensionssystem som ger ekonomisk möjlighet för alla som vill, att gå i pension vid 65 års ålder.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 207

PENSIONSSYSTEM

Motionen yrkar på att Fastighets skall verka för ett pensionssystem som ger ekonomisk möjlighet för alla som vill att gå pension vid 65 års ålder.

Förbundsstyrelsen delar mycket av motionens argumentation för sitt yrkande. Att många medlemmar i LO-förbunden känner att de inte har råd att gå i pension är inte tillfredsställande.

Förbundsstyrelsen uppfattning är att de flesta anser att det ska finnas någon form av samband mellan vad man betalt in till ”pensionssystemet” under ett långt yrkesliv och den förmån, pension, som man sedan får ut. Utifrån tidigare erfarenheter av komplexiteten när det gäller pensionssystem kan det vara tillrädligt med en viss försiktighetsprincip när det gäller kategoriska ställningsta-

Egna anteckningar

ganden. Det bästa får inte bli det godas fiende. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att när man gör förändringar av pensionssystemet så bör det utredas omsorgsfullt, inte minst utifrån kön. Utifrån de ställningstaganden som framkommer bör man tillsammans med övriga LO-förbund göra en bedömning utifrån vad man anser bäst gagnar LOs medlemsgrupper.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 207 besvarad.

Bättre försäkringsregler – motion 208, 209, 210, 211, 212, 213 och 214

Motion 208

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Rättshjälp i skaderegleringen

1988 tog dåvarande regering bort rättshjälp i skaderegleringen vid personskada. Därefter lovade Försäkringsbolagen ersätta den skadade för ombudskostnaderna. Försäkringsinspektionen (numera Finansinspektionen) och Domstolsverket fick ett uppföljningsuppdrag. Uppföljningen har inte utförts.

Vid tvist (Domstol) dvs efter avslutad reglering fick man fram till 1997 rättshjälp. 1997 tog dåvarande regering bort rättshjälp och den ersattes med rättsskyddet i hemförsäkringen eller fordonsförsäkringen. Rättsskyddet är därmed begränsat beloppsmässigt till nackdel för de skadade. Den som ger sig in i en tvist riskerar att hamna i en skuldfälla vilket Försäkringsbolagen högst sannolikt är införstådda med.

Statlig rättshjälp finns kvar för mördare, bankrånare, våldtäktsmän, de som begår övergrepp på barn o.s.v., men inte för de personskadade (personer som skadas i trafiken, inom vården, genom brottsliga handlingar, halkolyckor, olycksfallshändelser, arbetsskador m.m.).

Fastighets måste agera, då ovanstående förhållande naturligtvis är helt oacceptabelt.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets agerar så att de skadelidande har rätt till juridiskt ombud i samband med skaderegleringen, på bekostnad av Försäkringsbolagen.

att Fastighets i första hand, jobbar för att de skadelidande har rätt till statlig rättshjälp i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå.

att Fastighets i andra hand, jobbar för att de skadelidande via hemförsäkringen eller trafikförsäkringen har rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr. i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

Egna anteckningar

Motion 209Avdelning *Uppsala Östra*Motionär *Bengt Tanskanen*

Egna anteckningar

Personskaderegleringen

Varje år skadas cirka 35 000 personer i trafiken. Cirka 11 000 personer inom vården. Ett mycket stort antal personer skadas också genom brottsliga handlingar, halkolyckor, olycksfallshändelser, arbetsskador m.m. Ofta skall ersättning för dessa personskador betalas av ett Försäkringsbolag eller skadevällaren utifrån bestämmelserna i skadeståndslagen.

Genom åren har stora försämringar tillkommit och det föreligger en mycket stor rättsosäkerhet för ovanstående personer med dagens system.

Försäkringsbolagen har en total kontroll av varje steg i skaderegleringen.

- De som sammanställt skriften Gradering av medicinsk invaliditet, som ligger till grund för invaliditetsbedömningarna, är knutna till försäkringsbranschen.
- Personskadekommittén som består av medlemmar från Länsförsäkringar, IF, Trygg-Hansa, Folksam, Dina Försäkringar, Försäkringsförbundet och Trafikförsäkringsföreningen. Ovanstående personer arbetar fram de cirkulär som Försäkringsbolagen tillämpar i skaderegleringen.
- Det är försäkringsläkarna, som är knutna till försäkringsbranschen, som gör de medicinska bedömningarna angående invaliditetsgrad och samband.

Trafikskadenämnden är sammansatt av jurister (ordförande och vice ordförande), lekmanna- representanter från olika fackliga organisationer och företrädare för försäkringsbolagen. Ordförande eller vice ordförandes medverkan gör att många luras att tro att det är rättvisa bedömningar. Trafikskadenämnden är enligt vår uppfattning ett organ för försäkringsbolagen och ej för de skadade. Hur kan Byggnads acceptera, att det sitter företrädare för försäkringsbolagen med i Trafikskadenämnden.

Enligt SOU 2008:117 framgår det att den försäkrade alltid ska delges den medicinska rådgivarens yttrande och det medicinska underlaget som legat till grund för bedömningen. I yttrandet ska finnas uppgifter om vilka handlingar som legat till grund för bedömningen. Ovanstående stämmer inte överens med verkligheten, inte ens för Trafikskadenämndens medicinska rådgivare. De skadelidande vet inte vilka handlingar som skickats till den medicinska rådgivaren för bedömning. Dessutom har det framkommit att försäkringsbolagen underhåller medicinska intyg till bedömningen av sina egna medicinska rådgivare. Inga handlingar skall kallas för interna eller undandras försäkrade, försäkrade ska ha tillgång till allt material.

Vad säger Fastighets etik och moralfrågan i ovanstående sammanhang?

Fastighets får inte medverka till att skaderegleringsförfarandet, fortsätter att styras av Försäkringsbolagen. Fastighets måste se till så att man omgående tillsätter en Kommission och granska hela skaderegleringsförfarandet, där även de skadade och deras anhöriga tillåts medverka i processen. Som den fungerar idag är det ovärdigt och kränkande mot de skadade. Hur skaderegleringen sköts har ofta mycket stor ekonomisk betydelse för de skadade.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets agerar så att Personskadekommitténs sammansättning ses över.

att Fastighets agerar så att representanter från Försäkringsbolagen inte får med

verka i en personskadekommitté som ska arbeta fram cirkulär som tillämpas i skaderegleringen.

- att** Fastighets agerar så att Försäkringsbolagen inte är representerade i Trafikskadenämnden.
- att** Fastighets agerar så att den skadade med ombud får deltaga när ärendet föredras i Trafikskadenämnden och att den skadade skall ha möjlighet att åberopa såväl muntlig som skriftlig bevisning, samt även kalla vittnen om så erfordras.
- att** Fastighets agerar så att de medicinska rådgivarna (alla typer av konsulter, rådgivare, läkare) skall vara underställda socialstyrelsen, precis som deras anställning inom den offentliga vården.

Motion 210

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Försäkringsbolagens medicinska rådgivare

Flera hundra tusentals människor som drabbas av skador, genom t.ex. trafikskador, patientskador, ansvarsskador, brottsoffer och liknande skall få sin medicinska invaliditet fastställd av Försäkringsbolagens medicinska rådgivare. Allt för många drabbas av problem vid denna bedömning.

Vid val av medicinska rådgivare är det bolaget, som helt fritt sluter ett avtal med den läkare som försäkringsbolaget önskar anlita. Han utför detta som tjänsteman, antingen i ett anställningsförhållande eller på uppdrag som konsult. Försäkringsbolagens medicinska rådgivare står därmed inte under tillsyn från Socialstyrelsen eller annan myndighet, och vederbörande försäkringsläkare är fri att ha vilken uppfattning som helst utan ansvar i egenskap av att vara legitimerad. I dag är verksamheten för Försäkringsbolagens medicinska rådgivare en miljonindustri, utan någon som helst kontroll. Omkring 150 läkare är verksamma som medicinska rådgivare och gör tillsammans över 60 000 bedömningar om året. Deras tjänstgöring för bolagen kan vara så omfattande, så att intäkterna från denna verksamhet kan överstiga den lön läkaren har från sin tjänst vid landstinget. Omsättningen på försäkringsläkarna är låg och rekryteringen sker oftast efter rekommendation av redan anlitad försäkringsläkare.

Dessutom anser Försäkringsbolagens medicinska rådgivare och försäkringsbranschen att de inte ska träffa patienten, utan bedömningen ska göras på bl.a. journalanteckningar. Vid varje annan skada t.ex. på bilar och hus så besiktigas skadorna innan försäkringsbolagen fattar beslut.

Journalanteckningar är oftast kortfattade och vid återbesök än mera kortfattade och ibland kan det även förekomma felaktigheter. Anteckningar i journalen förs för att täcka kliniskt relevanta frågor utan avseende på att de skall ingå eller vara föremål för bedömningar av Försäkringsbolagens konsulter (medicinska rådgivare). Hur säker är en journal för att vara föremål för en bedömning i juridiska sammanhang och Vem bär ansvaret om det blir fel då journalen inte tillräckligt utförlig eller innehåller fel? En annan aspekt är om rättssäkerheten kan anses vara uppfylld med några anteckningar i en journal, där medicinska rådgivare inte kan ställa kompletterande frågor i sin bedömning till den skadelidande. Om en medicinsk rådgivare skall göra en bedömning, skall den grundas på personlig kontakt, det är väl det som är kännetecknade för läkarens verksamhet och för vilket han eller hon är utbildad.

Egna anteckningar

Förhållandet att samme läkare upprätthåller dels en tjänst som är underställd ansvar inför Socialstyrelsen vid landstinget, oftast med nyckelfunktioner inom vissa specialiteter, och dels en tjänst utan ansvar vid försäkringsbolag i arbete som medicinska rådgivare, är ägnat att vara vilseledande och förtroendeskadligt för tjänsten på landstinget. Som förstärkning av denna motsättning framstår det förhållandet att dessa läkare regelmässigt vittnar till bolags förmån i rättsliga processer i domstol. Det måste vara en allvarlig motsättning i att en tjänsteman som med skattemedel har sin tjänst och försörjning inom landstinget, samtidigt innehar privat tjänst som innebär partstagande mot samma allmänhet. Dessutom kan de framhålla sin tjänsteställning inom landstinget för att ge tyngd åt sin uppfattning, vilket kan medföra att de medicinska rådgivare inför domstol kan ge sken av att han/hon blir talesman för såväl kliniken som sjukhusets uppfattning, i vissa sakfrågor.

Som det ser ut idag är det sannolikt att de medicinska rådgivarnas uppdrag strider mot lagen om offentlig anställning (LOA) gällande bisysslor, då man utför uppdrag till Försäkringsbolag? 7 § En arbetstagare får inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende.

Ovanstående förhållande naturligtvis är helt oacceptabelt. Om den vårdsökande allmänheten skall känna tilltro och trygghet till vården, framstår det som uppenbart att Byggnads agerar, så att läkare vid landstinget och dess helägda dotterbolag inte skall ha uppdrag som medicinska rådgivare för försäkringsbolag.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att en fristående pool av läkare upprättas, som ger uttalanden till Försäkringsbolag, Trafikskadenämnden, domstol, de skadelidande o.s.v. upprättas omgående. Självklart skall man inte kunna skriva utlåtande eller intyg i någon form utan att undersöka den skadelidande. Tidigare Försäkringsläkare skall inte ingå i denna pool, med anledning av jävsituationen.
- att** Fastighets agerar så att Läkarna som utför de här utlåtanden/intygen, skall ha en utbildning i försäkringsjuridik, samt vara kopplade till yrkesmedicinkliniker så att riktiga undersökningar görs. Besök på arbetsplatser och olycksplatser är att föredra.
- att** Fastighets agerar så att Läkarna som utför medicinska bedömningar är underställda socialstyrelsen, precis som deras anställning inom den offentliga vården. Ur ett förtroendeperspektiv är det viktigt att de är lika kontrollerade.

Motion 211

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Granskning av Trafikskadenämnden

För att säkerställa rättssäkerheten, enligt våra förtroendevalda politiker, har man skapat olika nämnder som bl.a. Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd, Trafikskadenämnden, Rättsskyddsnämnden, Personförsäkringsnämnden, Försäkringsförbundets Nämnd, Allmänna reklamationsnämnden.

Trafikskadenämnden är sammansatt av jurister (ordförande och vice ordförande), lekmannarepresentanter från olika fackliga organisationer och företrädare för försäkringsbolagen. Ordförande eller vice ordförandes medverkan gör att många luras att tro att det är rättvisa bedömningar.

Egna anteckningar

Enligt Personskadekommittén cirkulär 2/2004 gällande försäkringsmedicinska bedömningar och SOU 2008:117 framgår det att den försäkrade alltid ska delges den medicinska rådgivarens yttrande och det medicinska underlaget som legat till grund för bedömningen. I yttrandet ska finnas uppgifter om vilka handlingar som legat till grund för bedömningen. Ovanstående stämmer inte överens med verkligheten, inte ens för Trafikskadenämndens medicinska rådgivare. De skadelidande vet inte vilka handlingar som skickats till den medicinska rådgivaren för bedömning.

Idag har vi medicinska rådgivare i Trafikskadenämnden, som tidigare arbetat åt Försäkringsbolagen. Enligt undertecknades uppfattning är detta totalt oacceptabelt, detta om något är väl en jäv situation. Ska vi ha en Trafikskadenämnd som är värd namnet, måste förändringar göras. Definitivt skall inte Försäkringsbolagen vara representerade i Trafikskadenämnden. Den skadade med ombud måste få delta när ärendet föredras, inför muntlig förhandling i Trafikskadenämnden och att den skadade skall ha möjlighet att åberopa muntlig bevisning. Som Trafikskadenämnden ser ut idag, har du som skadelidande ingen insyn, samt att det finns ingen kontrollmyndighet för den. Du kan inte anmäla varken nämnden, dess ordförande eller deras medicinska läkare till JO eller JK.

Fastighets måste omgående agera och tillsätta en granskning av Trafikskadenämnden. Granskningen skall omfattas av hur ärenden har handlagts, bedömts medicinskt och juridiskt. Självklart skall den skadelidande få komma till tals när ärendet granskas. I denna granskning skall man förslagsvis tillfråga Gunilla Bring och Bill Dufwa till detta uppdrag. Gunilla Bring har utnämnts av Svea hovrätt till landets främsta expert på whiplashskador. Hon har disputerat på och därefter arbetat inom det området. Hon har tidigare beskrivet den mycket tuff atmosfär, där försäkringsbolagen står rustade med en tung arsenal av medicinska experter, som alltför lätt ansluter sig till bolagens bedömning. Bill Dufwa är professor emeritus i försäkringsrätt vid Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet. Är en av landets, t.o.m. Europas, främsta försäkringsexpert.

Även andra juridisk kunniga av samma dignitet och advokater som representanter de skadelidande skall ingå i denna utredning. För att tillgodose kravet på rättssäkerhet skall Trafikskadenämnden vara en statlig myndighet med behörighet att fatta så väl intermittiska som slutliga beslut i skaderegleringen. Dessa beslut skall vara omedelbart verkställbara och även kunna överklagas till lämplig instans. Förslagsvis bekostas denna myndighet med någon form av skatt på försäkringspremien.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets agerar så att Trafikskadenämnden blir en statlig myndighet och dess beslut kan överklagas till lämplig instans. Därmed tillgodoses kravet på rättssäkerhet.

att Fastighets agerar så att man tillsätter en granskning av Trafikskadenämnden.

Motion 212

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Beräkning av inkomstförlust i personskaderegleringen

Vi har kunnat se att vid beräkning av inkomstförlust har Försäkringsbolagen avslagit att traktamentsersättning skall ingå i inkomstunderlaget, med hänvisning till en dom i Högsta Domstolen (NJA 1985 s 843.) angående inkomstförlust av traktamentsersättning. Det skall anmärkas att NJA 1985 s. 843 gällde en arbetstagare

i statlig tjänst och förlust av statliga traktamenten. HD ansåg att skattefria traktamenten inte skall medräknas i inkomstunderlaget, utan att de hade till syfte att täcka merkostnader. I ovan nämnda dom tar HD även upp frågan om traktamente inom det privata området. HD uttrycker att den skattemässiga behandlingen av traktamentet skulle vara avgörande om det skall medräknas i inkomstunderlaget. 1991 års skattereform innebar att traktamentena indelades i skattepliktiga och skattefria sådana. Avsikten var att den skattefria delen skall täcka de faktiska kostnaderna.

(prop. 1989-90:110 s. 344 samt prop. 1992-93:127 s. 28.)

Efter skattereformen kom skatteverket med nya regler beträffande traktamenten och andra kostnadsersättningar. När en arbetsgivare betalar ut traktamente vid tjänsteresa med övernattning i Sverige ska han inte göra skatteavdrag på den del av traktamentet som ligger inom gränsen för det avdragsgilla schablonbeloppet. Det är dessa som man i dagligt tal kallar för ”skattefritt” traktamente. Många arbetsgivare betalar ut traktamente med högre belopp än det avdragsgilla schablonbeloppet. Detta innebär att arbetsgivaren ska göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter på den överskjutande delen samt redovisa denna som lön på kontrolluppgiften. Arbetsgivaren skall följa kollektivavtalet och naturligtvis Skatteverkets regler. När det gäller traktamenten överensstämmer bestämmelserna i kollektivavtalet till fullo med Skatteverkets regler. När föredragande statsrådet behandlade lönetillskott i form av traktamente, uttalade han, när det gäller ersättningar som närmast har karaktären av traktamente och liknande förmåner, prövas om ersättningen utslutande ”har till syfte att täcka” kostnader eller om den – som inte sällan är fallet – helt eller delvis kan betraktas som lönetillskott. Härmed kan man endast uppfatta föredragande statsrådets uttalande, att han hänvisar till gällande skattelagstiftning. Att skattepliktiga delen av traktamentet är att en sådan förmån som utgör skattepliktig intäkt av tjänst.(prop 1975:12 s.147)

Skadestånd för inkomstförlust avser – förutom bortfall av lön – förlust av tillägg av olika slag som ingår i arbetsgivarens ersättning för arbetsprestationer (overtidstillägg, risktillägg e.d. samt traktamente eller liknande förmåner till den del de kan betraktas som lönetillskott). (SOU 1995:33 s.73)

Inkomstförlusten ska beräknas individuellt, varför inkomstförhållanden måste beräknas i varje enskilt skadefall även om vissa yrken och branscher tillämpar samma lönesättning. Vidare måste försäkringsbolaget inhämta uppgifter om andra löneförmåner som hör till lönen, såsom semesterlön, traktamente och reseersättning, lönetillägg för obekvämt arbetstid, regelbunden övertid, ackord och naturaförmåner samt vinstandelar, fondavsättning, resultatbonus m.m. (SOU 2009:96 s.142)

Enligt doktrin (se bla. a. Erland Strömbäck, Bertil Bengtsson, kommentar till skadeståndslagen) presumeras skattepliktiga traktamenten utgöra lönetillskott. Den skattemässiga behandlingen är vägledande.

Skattepliktiga traktamenten beaktas när inkomstlivränta skall fastställas enligt lag om arbetsskadeförsäkring. I SOU 2009:96 har mitt på sidan 23 anförts följande: ”Utredningen föreslår därför att ett försäkringsbolag skall till Försäkringskassan betala vad myndigheten utgett som ersättning enligt lagen om allmän försäkring eller lagen om arbetsskadeförsäkring, om det senare avgjorts att en inkomstförlust som ersättning grundat sig på uppkommit i följd av trafik”. Det kan således konstateras att kommittén gör bedömningen att skattepliktiga traktamenten i slutändan skall ersättas ur trafikförsäkringen. När Försäkringskassan skall fastställa livränta vid arbetsskada, ingår de skattepliktiga ersättningarna i livränteunderlaget. Det finns ingen anledning att det skulle ses på annat sätt ur skadeståndsrättslig synvinkel.

Egna anteckningar

Vi hänvisar också till prop. 1975:12 s. 150-153, där man framför att det finns anledning att påpeka att bedömningen inom den allmänna försäkringen utförs av myndigheter som har att beakta alla förekommande omständigheter, medan bedömningen inom skadeståndsrätten är helt beroende av det material som förebringas av parterna. Det kan därvid tänkas att parterna av kostnadsskäl eller andra orsaker föredrar att låta prövningen ske på grundval av ett betydligt mera begränsat material än som kommer till användning inom den allmänna försäkringen.

Skattebetalningslagen har från i år ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244). Bestämmelserna om att skatteavdrag ska göras på dessa slag av kostnadsersättningar som överstiger avdragsgilla schablonbelopp finns i 10 kap. 3 § punkterna 9 och 10.

Motsvarande bestämmelser om arbetsgivaravgifter finns i 2 kap. 11 § punkt 1 socialavgiftslagen (2000:980) och innebär att en arbetsgivare som betalar ut bilersättning och/eller traktamente över avdragsgilla schablonbelopp ska betala arbetsgivaravgifter på den överskjutande delen. Även vid beräkning av pensionsgrundande inkomst finns dessa bestämmelser. I 59 kap. 8 § socialförsäkringsbalken står: "Med lön likställs kostnadsersättning som inte undantas vid beräkning av skatteavdrag enligt 10 kap. 3 § 9 eller 10 skatteförfarandelagen (2011:1244)." Den skattepliktiga delen av traktamentet har till följd av sin konstruktion ett beaktansvärt värde för den skadelidande. Vidare är förlusten en adekvat följd av att den skadelidande blivit arbetsoförmögen.

Från 1985 och framåt i tiden har ersättningar i form av skattepliktiga traktamenten, bilersättningar och liknande blivit mycket vanligare utöver de schablonmässiga statliga skattefria ersättningarna. Här måste man ställa sig frågan om varför inte Skatteverkets regler, socialförsäkringsbalken och statens egen utredning inte överensstämmer med skadeståndslagen. För oss är detta obegripligt. Det kan i och för sig vara en tolkningsfråga av skadeståndslagen, men som rättsäkerheten ser ut idag efter de förändringar som skett behövs förtydliganden.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att lagstiftaren förtydligar skadeståndslagen, så att miler-sättning vid resa som överstiger schablonbeloppet och därmed utgör skattepliktig ersättning, skall medräknas i inkomstunderlaget för den livränta som Försäkringsbolaget skall utbetala till den skadelidande,
- att** Fastighets agerar så att lagstiftaren förtydligar skadeståndslagen, så att traktamente som överstiger schablonbeloppet och därmed utgör skattepliktig ersättning, skall medräknas i inkomstunderlaget för den livränta som Försäkringsbolaget skall utbetala till den skadelidande,
- att** Fastighets för att SkL är direkt jämförbar med socialförsäkringslagen i ovanstående fråga, med anledning av att ersättningarna skall samordnas i en skadereglering,
- att** Fastighets agerar så att Skatteverkets regler, socialförsäkringslagen och statens egna utredning (SOU1995:33 - SOU 2009:96) ligger till grund för inkomstberäkningen för Försäkringsbolagen. Därmed skall SkL följaktligen betraktas som en dispositiv lagstiftning, subsidär i förhållande till Skattelagstiftningens regler i ovanstående fråga.

Egna anteckningar

Motion 213Avdelning *Uppsala Östra*Motionär *Bengt Tanskanen***Arbeta efter din egen förmåga vid personskada eller sjukdom**

Om en skadelidande/sjuk personen arbetar 25 %, det är vad som rimligen kan begäras av den skadelidande. På grund av arbetsbrist, eller att företaget inte har lämpliga arbetsuppgifter blir den skadelidande uppsagd. Eftersom man arbetar 10 tim. i veckan är man inte berättigad till A-kassan, enligt gällande regler. Man kan inte heller få någon mera ersättning från Försäkringskassan eftersom man är arbetsför till 25 %. Detta medför, att när man blir arbetslös förlorar man lönen från sin 25 % anställning. Personen i fråga hamnar mellan stolarna, det finns inget skyddsnet för de människor som trots sin sjukdom eller skada försöker att arbeta 25 %.

Försäkringsbolagen anser att om väsentlighetskriteriet ska anses uppfyllt ska förhållandena vara varaktiga, vilket betyder att det bör ha förflutit en tid, enligt praxis i alla fall minst ett år. Därmed anser försäkringsbolaget att de uppfyller SKL 5 kap 5§.

Inkomstförlusten från den 25 % anställningen kan bli förödande: Man kanske inte har råd att bo kvar i huset, att det finns pengar till räkningar, mat, kläder till barnen samt att de får hålla på med sina fritidsintressen. Separationer – familjer som splittaras och barn som drabbas hårt.

Idag är man arbetsför på 25 – 50 – 75 eller 100 %

Varför utgår man inte från individen, låt den skadelidande jobba 1, 3 eller 5 tim. och skapa lönebidragsanställningar efter individens förmåga i alla lägen. Att ha ett arbete att gå till är en viktig faktor, man känner sig nyttig och får ett socialt umgänge med sina arbetskamrater. Man skapar en identitet och känner sig välmående både psykiskt som fysiskt.

Fastighets måste agera, då ovanstående förhållande naturligtvis är helt oacceptabelt.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att man utgår från individen, låter den skadelidande/sjuka jobba de timmar som man klarar av. Lönebidragsanställning med individen i centrum.
- att** Fastighets agerar så att man skall vara berättigad till arbetslöshetsersättning utefter de timmar den skadelidande/sjuka klarar av att arbeta.
- att** Fastighets agerar så att skadeståndslagen förändras så att Försäkringsbolagen skall ersätta de skadelidande/sjuka från första dagen då man blir arbetslösa.

Motion 214Avdelning *Uppsala Östra*Motionär *Bengt Tanskanen***Arbetskada eller sjukdom**

På ett mycket påtagligt sätt har villkoren för arbetsskadeförsäkringen förändrats. Försäkringsläkarkåren har följt med i strömmen och även de skärpt sina bedömningar mot de arbetsskadade/sjuka, särskilt kvinnor diskrimineras i arbetsskadebedömningar.

Detta leder allt oftare till att skadelidande/sjuka hamnar mellan två myndigheter,

Egna anteckningar

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Handläggare på berörda myndigheter gör ibland tolkningen av diverse lagar och regler på ett orimligt sätt. De skadelidande/sjuka hamnar i ingenmansland och både den fysiska och psykiska hälsan försämras. Förändringen av arbetsskadeförsäkringen har således brister.

De som emellertid lyckas få en godkänd arbetsskada kan sedan hamna i ett tillstånd som är alldeles bakvänt mot dess intentioner, nämligen tolkningen av arbetsskada hos AFA-TFA.

Arbetsmarknadsförsäkringar (AFA) där bland annat Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) ingår är en försäkring som parterna tecknat avtal om. Genom detta har parterna kommit överens om att man som enskild inte kan stämma sin arbetsgivare, detta har förhandlats bort genom kollektivavtal. Denna försäkring skall fungera som en garant för att en individ som jobbar under en arbetsgivare som har tecknat kollektivavtal kan få ett bra skydd samt ett bra och aktningsvärt bemötande. En arbetsskada som är godkänd av försäkringskassan medför inte att man har en godkänd arbetsskada enligt AFA. Detta medför att en svensk myndighet har en uppfattning och att ett privat försäkringsbolag som bland annat ägs indirekt av LO (med sina 1,6 miljoner medlemmar) har en helt annan uppfattning, trots att man utgår från samma skada, samband och medicinska prövning.

Att AFA-TFA har en helt annan uppfattning än Försäkringskassan, är och förblir något oförklarligt. Att samma person med samma arbetsskada, som skett på samma arbetsplats, genom samma: förlopp, faktorer, och exponering, har fått samma: skada och besvär. Här behandlas man medicinskt olika av Försäkringskassan och AFA-TFA, trots att samma olycks- och skadehändelse har inträffat. Det märkliga i detta sammanhang blir att Försäkringskassans beslut och AFA-TFA: s beslut behandlas olika, trots att båda bedömningarna skall bygga på samma vetenskap och beprövad erfarenhet. Det är högst olyckligt att medicinska rådgivarna är konsult gentemot AFA-TFA, och därigenom får sitt arvode därifrån. Då finnas alltid risken att den medicinska rådgivaren identifierade sig med AFA-TFA. Detta har vi kunnat se genom åren, inte minst genom skogshuggaren Janne Backströms fall, där jämförde den medicinska rådgivaren sitt trädgårdsarbete med sekator som att jobba 8 timmar i skogsarbete med motorsåg. Självklart måste detta beivras och en fristående pool av läkare upprättas omgående, som ger utlåtanden till Skiljenämnden för arbetsskadeförsäkring, Försäkringsbolag, Trafikskadenämnden, domstol, de skadelidande, Försäkringskassan o.s.v.. AFA-TFA skall inte behandla skadelidande annorlunda gentemot Försäkringskassan. Arbetstagaren har för övrigt själv finansierat försäkringen inom sitt löneutrymme, då skall man kunna kräva att man blir rättvist behandlad.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets initierar en översyn hur handläggare tolkar de nya begreppen och reglerna runt arbetsskador,
- att** Fastighets jobbar för att Trygghetsförsäkringen är parallellställd till arbetsskadeförsäkringen såvitt gäller skadebegreppet som inkomstförlusten. De beslut som staten tar gällande skadebegreppen i LAF skall vara godkända med automatik i Trygghetsförsäkringen,
- att** Fastighets verkar för att inkomstförlusten bedöms enligt reglerna i LAF, de förmåner som räknas med i livräntan i LAF, skall även ersättas från Trygghetsförsäkringen. LAF ersätter upp till 7,5 basbelopp och Trygghetsförsäkringen ersätter inkomstförlust över basbeloppsramen till 100 % oberoende av sänkningarna av ersättningsnivåerna i LAF. Därmed ”flyter” Trygghetsförsäkringen ovanpå Socialförsäkringens förmåner gällande inkomstförlusten,

Egna anteckningar

- att** Fastighets verkar för att en arbetsskada som är godkänd efter utredning hos Försäkringskassan, skall med lagligt stöd ej behövas prövas av ett privat försäkringsbolag.
- att** Fastighets verkar för att ersättning för inkomstförlust genom livränta från Trygghetsförsäkringen, skall vara klar inom tre månader, med anledningen av
- att** utredningen redan gjorts av Försäkringskassan. (Kanske ska någon form av sanktion införas för att skydda de arbetsskadade, en slags företagsbot).

Egna anteckningar

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 208, 209, 210, 211, 212, 213 och 214

BÄTTRE FÖRSÄKRINGSREGLER

Motionerna 208 – 214 tar upp en del komplicerade frågor kring bland annat personskadereglering, försäkringsbolagens rådgivare, trafikskadenämnden och skadeståndslagen. Flera av frågorna är av så komplicerad natur att Fastighetsanställdas Förbund normalt inte kommer i kontakt med dem. Förbundet har av den anledningen till vissa delar hämtat hjälp från LO och dess utredare. Eftersom motionerna är i princip likalydande som några motioner som behandlats i andra sammanhang, såsom Byggnads kongress 2014, Visions förbundsmöte 2008 och Centerpartiets partistämman 2011, har vi även tittat på dessa utlåtanden. Flera av motionerna har också motionerats till Riksdagen, även dessa motionsutlåtanden har noterats.

Motion 208 handlar om rättshjälp i skadereglering gentemot försäkringsbolag. Den försäkrade har utan tvekan ett underläge gentemot försäkringsbolaget. Vi måste vara medvetna om att alla kostnader som läggs på försäkringsbolagen i slutändan betalas av försäkringskollektivet. Att den försäkrade enskilt ska besluta om dyra juristkostnader för resten av försäkringskollektivet tycker vi är orimligt. Fackets Hemförsäkring kan ge rättshjälp i vissa fall där den försäkrade krävs på ersättning av annan person. Däremot ges ingen ersättning om den försäkrade själv startar en rättsprocess. Det finns en anledning till detta. Det finns en liten minoritet personer som vägrar acceptera utebliven ersättning från försäkringsbolaget oavsett hur juridiskt riktigt rätt försäkringsbolagets beslut är. I klartext, vi tror inte att den stora majoriteten av medlemmar är beredd att betala för enstaka rättshaverister.

Motion 209 handlar om personskadereglering. För förbundets räkning är det viktigt att våra medlemmar och övriga försäkrade får en så rättvis och enhetlig bedömning som möjligt. Personskadekommitténs uppgift, vilken beslutas av Sveriges Försäkringsförbund är just detta, att "...ge förutsättningar för försäkringsbolagen att göra enhetliga bedömningar med hög kvalitet på personskadeområdet". Förbundsstyrelsens åsikt är att vi inte ska lägga oss i om försäkringsbolagen vill arbeta för enhetliga bedömningar, än mindre vilken sammansättning försäkringsbolagen vill ha i sina kommittéer.

Trafikskadenämndens yttranden är rådgivande, vilket betyder att bolaget inte är skyldigt att följa det. I praktiken är det ovanligt att bolaget inte följer nämndens yttrande. Nämndens uppgift är att ge de trafikskadade "... en så skälig och enhetlig ersättning som möjligt". Nämndens sammansättning är, som nämns i motionen, representanter från försäkringsbolagen, representanter från intresseorganisationer (exempelvis LO) samt jurister. Förbundsstyrelsen anser att detta är sunt och riktigt. Att göra trafikskadenämnden till någon slags domstol, med

muntliga redogörelser och inkallande av vittnen, går emot förbundets intresse av en snabb och säker bedömning av ärendena. De medicinska rådgivarna är inget annat än rådgivare, det är trafikskadenämnden som föreslår ersättning på inskickat underlag. Alla läkare i Sverige, oavsett var de arbetar, är underställda Socialstyrelsen.

Motion 210 handlar om försäkringsbolagens medicinska rådgivare. De medicinska rådgivarna har som uppgift att göra en sammanställning utifrån den totala högen av övriga medicinska utlåtanden. Trafikskadenämnden anlitar fristående specialisläkare för bedömningar. Försäkringsbolagen och domstolarna arbetar på ungefär samma sätt. Genom att upprätta en fristående pool av läkare skulle en mängd specialister uteslutas från att göra utlåtanden. Som tidigare nämnts är samtliga läkare i Sverige underställda Socialstyrelsen.

I motion 211 begär motionären att förbundet agerar så att Trafikskadenämnden blir en statlig myndighet, att dess beslut ska gå att överklaga och att förbundet ska agera för en granskning av Trafikskadenämnden. Trafikskadenämndens uppgift och sammansättning har tidigare beskrivits i detta motionsyttrande. Trafikskadenämnden är ett rådgivande forum. Nämndens huvuduppgift är att skadorna ska behandlas så lika som möjligt, oavsett vilket försäkringsbolag som handlägger dem. Detta stämmer väl överens med förbundsstyrelsens åsikt.

Motion 212 behandlar beräkning av inkomstförlust i personskadereglering. Enligt Skadeståndslagen ska den försäkrade ersättas för den löneförlust man drabbats av genom skadan. Traktamente utgår för fördyrade levnadskostnader och för den olägenhet det innebär att vara på resande fot. Om man inte arbetat har man heller inte drabbats av fördyrade levnadskostnader eller någon olägenhet av resande. Det förefaller då ologiskt att beräkna livränta så som att man fortfarande hade dessa bekymmer. Förbundsstyrelsen ser det som betydligt mer angeläget att arbeta för att det ska bli lättare att få sina besvär klassade som arbetsskada, framför allt arbetssjukdomar.

Motion 213 tar upp problemet när en person drabbas av såväl sjukdom som arbetslöshet och samspelet mellan dessa försäkringar. Förbundsstyrelsen håller med om det grundläggande problemet. Såväl a-kassan som sjukförsäkringen har nedmonterats av den borgerliga regeringen och måste kraftigt förbättras. Att försäkringarna ska utgå från individen ska vara självklart och är något som hela LO-kollektivet drivit sedan länge. Att satsa på lönebidragsanställningar ligger också i linje med vad förbundet drivit. Förbundsstyrelsen anser däremot att motionären har fel när denne blandar in a-kassan i sin andra att-sats. Sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna ska korrespondera med varandra, inte blandas ihop. Förbundsstyrelsen ser också problem med att utöka de olika graderna av sjukskrivning som motionären föreslår. Att bedöma arbetsoförmåga är väldigt svårt redan med de fyra nivåer som finns idag (100, 75, 50, 25 procent). Försäkringen blir knappast rättsligt säkrare av att utöka antalet procentsatser.

Motion 214 tar upp frågan om arbetsskada vid olycka eller sjukdom. Förbundsstyrelsen ställer sig helhjärtat bakom beskrivningen att arbetsskadeförsäkringen har brister, likaledes att försäkringen är könsdiskriminerande. Kvinnor drabbas ofta av arbetssjukdomar och måste, för att få sin skada godkänd, göra en vållandeutredning. Män, som drabbas oftare av arbetsolyckor, slipper detta. Förbundsstyrelsen delar inte motionärens åsikt att det är handläggarnas tolkningar som måste ses över, det är snarare försäkringsvillkoren som måste

Egna anteckningar

ändras. Vidare är TFA en försäkring som arbetsmarknadens parter tecknat som ett komplement till socialförsäkringarna. Det är förbundsstyrelsens åsikt att vi i första hand ska arbeta för betydligt bättre socialförsäkringar för att fördela försäkringskostnaderna på ett solidariskt sätt. Det är också förbundsstyrelsens åsikt att parterna själva ska råda över avtalsförsäkringarna, dessa ska inte styras av politiska beslut.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

- att** anse motion 213 första att-satsen besvarad,
att avslå motion 208, 209, 210, 211, 212, 213 andra att-satsen och tredje att-satsen samt 214.

RUT och ROT – motion 216

Motion 216

Avdelning *Karlskoga och Mjölby*

Motionär *Cornelia Ylikarjula-Karlsson*

RUT

Rut & Rot skall finnas kvar. Men det måste specificeras bättre hur det skall få användas. Idag verkar det som man t.o.m. kan bjuda folk på en grillkväll med vin och öl och samtidigt göra ett Rut-avdrag. Samtidigt är det ingen nedre gräns för de som vill göra Rutavdraget, det känns mycket konstigt att t.o.m. personer under 30 år kan göra avdrag för t.ex. städning i hemmet, fast dom borde lära sig att sköta den saken själv först. Att gå från att mamma och pappa hållit rent till att köpa städning med skattesubvention känns som att staten tagit över föräldrarnas roll efter flytten hemifrån.

Vi anser att Rut-avdraget skall specificeras tydligare till att avse samhällsnyttiga saker i form av t.ex. städning, barntillsyn utanför kommunernas skyldigheter, ledsagare m.m. Vi anser inte att det skall vara möjligt att nyttja Rut-avdrag för uppgifter som grundar sig på ren bekvämlighet i form av t.ex. drinkblandning och fester. Kan man dricka och festa skall inte staten skattesubventionera det !

Vi föreslår kongressen besluta

- att** verka för att Rut- och Rotavdragen finns kvar,
att verka för att en tydligare specificering görs för att samhällsnyttiga behov för brukare skall tillgodoses.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 216

RUT OCH ROT

Motionären vill med sin motion verka för att rut- och rotavdragen finns kvar samt efterlyser en tydligare specificering av rutavdraget.

Skattereduktion för hushållsarbete, det som i dagligt tal kallas rutavdrag, trädde i kraft den 1 juli 2007. Detta innebär att den som anlitar städhjälp, barnpassning eller annan arbetskraft i hemmet på detta sätt kan få sin skatt reducerad med maximalt 50 000 kronor per år. Frågor om vad som är hushållsarbete har under åren diskuterats flitigt i press, inom partipolitiken och bland fackliga organisationer. När det gäller frågan om ”drinkblandning” som motionären tar

Egna anteckningar

upp har Skatteverket den tolkningen att bartender ligger inom gränserna för skattereduktion så länge alkohol och tillbehör köps av den som anlitar tjänsten.

Fastighets stödjer rutavdraget och ser det som en möjlighet till att svarta jobb blir vita. Vi måste få bort svarta oseriösa jobb där de anställda inte har någon trygghet i form av kollektivavtal och försäkringsskydd. Förbundet anser inte att bartenderjobb, läxläsning m m ska ingå, detta är att dra möjligheten till skattereduktion för långt. Socialdemokraterna har uttryckt att de vill behålla ROT-avdraget. När det gäller RUT-avdraget vill partiet att avdraget kvarstår men vill se över det.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 216.

Egna anteckningar

Bostadsbrist – motion 217

Motion 217

Avdelning *Sala, Linköping och Mjölby*

Motionär *Madelene Larsson*

Bostadsbrist

Det måste byggas fler och billigare lägenheter i Sverige, detta med sikte på att ge ungdomar en bra möjlighet att etablera sig på bostadsmarknaden. Att som idag välja att bo hemma hos föräldrar trots man sedan länge passerat 20 år eller köpa sig en bostad där en insats om minst 15% kontantinsats krävs.

Med att öka på bostadsproduktionen, skapas även fler arbeten både inom byggnationen och all kringverksamhet.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att fler bostäder byggs i Sverige.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 217

BOSTADSBRIST

Bostadsbristen är ett problem för många i Sverige, inte minst för yngre som vill etablera sig i samhället. Vi anser att kreativiteten hos makthavarna för att få igång bostadsbyggandet har varit usel i många år. Visst går det att hitta vettiga finansieringsformer om man vill. Förbundsstyrelsen anser också att satsningar på mer hyresrätter i allmännyttan vore särskilt välkommet.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 217.

Tandvård – motion 219, 220, 221, 222 och 223**Motion 219**

Avdelning *Sala, Linköping, Karlstad, Mjölby och Örebro*

Motionär *Madelene Larsson*

Tandvård

Då många av våra medlemmar är låg- och medelinkomsttagare, har tandläkarbesöket blivit en lyx som allt fler väljer att avstå ifrån p.g.a. ekonomiska skäl. Tandvården får aldrig bli en klassfråga, men tyvärr är vi där idag.

Tänderna har för flertalet uppfattats vara en del av kroppen. Ca. 1 år efter vi fötts så växer de fram i munnen, beroende av olika uppväxtförhållande och kost har vi dem kvar mellan 50 och 90 år. Ett problem som dock finns i dagens välfärdssamhälle är att i Socialförsäkringssystemet så hör inte tänder till kroppen.

Bryter vi ett ben eller drabbas av någon sjukdom i kroppen i övrigt omfattas vi av egenkostnad i form av en patientvårdsavgift om ca. 150:- per besök. Drabbas jag däremot av problem med tänderna gäller andra villkor och regler. Med detta så rusar kostnaderna fort iväg med flera tusen.

Med dagens allt mer tudelade samhälle får det som resultat att många inte har möjlighet att bekosta tandvården längre. I vår mening så tillhör tänderna kroppen och kostnaderna för den enskilde skall bli likvärdigt som för övrig sjukvård.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet skall verka för att Tandvården inte skall kosta mer än övrigt läkarbesök.

Motion 220

Avdelning *Varberg*

Motionär *Tommy Holmbom*

Tandvårdsförsäkring

Kostnaden för tandvård tenderar att rusa iväg

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att tandvård skall ingå i högkostnadsskyddet

Motion 221

Avdelning *Strömstad, Lysekil, Angered, Hisings Backa, Borås och Uddevalla*

Motionär

Tandvård

Tandhälsa är en klassfråga. Alla borde ha rätt till tandvård. Bland våra medlemmar finns många låginkomsttagare som har svårt att klara sig på sin inkomst. Många väntar för länge med att gå till tandläkaren för att de helt enkelt inte har råd.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet skall verka för att tandvården skall ingå i högkostnadsskyddet.

Egna anteckningar

